

Jõulukuu kodupaiga ajaloos

6. detsembril 1944.

aastal ühendati Narva jõe tagused vallad Vene Nõukogude Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigiga.

11. detsembril 1887.

aastal sündis Narva lähistel tulevane leitnant Andreas Yllö (on ka nimekuju Julle), kes sai hariduse Narva merekoolis ja kaugsõidukapteni paberid Magnushofi merekoolist. Oma teadmisi kasutas ka Eesti Vabadussõjas, kus oli 11. aprillil 29. aprillini 1919. aastal soomuslaeva „Taara“ kompaniitülem. Sealt viidi üle vanemohvitseriks soomuslaevale „Wanemuine“. 20. maist 1919. aastal sai temast soomuslaeva „AHTI“ komandör, oli sellel kohal kuni 1. maini 1922. aastal. Vabadussõjas osales aktiivselt ja tegusalt oma laevaga Peipsi laevastiku operatsioonides Peipsi ja Pihkva järvel ning Velikaja jõel. Tema teeneid vabadussõjas märgiti II liigi 3. järgu Vabadusristiga.

Edasine elutee viis vanemate kodumaale Soome, kus ta suri Kuopios 3. mail 1946. aastal.

13. detsembril 1863. aastal asutati Narva Vana Aja Uurimise Selts, vanim balti-saksa uurimise selts Eestis ja samal ajal alustas seltsi juures ka tegevust üks vanimaid teadaolevaid kohamuseume Eestis, praeguse Narva Linnamuseumi eelkäija. Seega on meie ajaloo talletamisel suur osa siin elanud balti-saksa mõisnikel ja eks üks kena näide ole ka Kukrusel asuv polaarmõis ja Tollide aktiivne tegevus meie ajaloo pärandi säilitamisel. Tänu neile on meie ajaloo arhiivides ja ka muuseumides säilinud palju huvitavat meie ajaloo kohta.

15. detsembril 1908. aastal sündis Venemaal Julius Pent, kes on läinud meie kandi ajalukku Vaivara lastekodu õpetajana ja kohaliku spordi edendajana. Kuna Narva oli toona suurem linn, siis leidis ta tegevat kohalikku

Narva-Jõesuu elanikud ei pea pelgama uut katlamaja

Oleme oma ajalehes juba kirjutanud sellest, et Narva-Jõesuu südamesse plaanitakse rajada nüüdisaegne kaugkütte katlamaja, milles kütusena kasutatakse hakk-puitu. Nüüd on aga linnaelanikud hakanud muretsema, et rekonstrueeritud katlamaja halvendab nende elamistingimusi.

“Me avaldame arvamust, et katlamaja tuleks ehitada linna äärde, nagu alguses välja pakuti. See peab olema uus ehitis, mitte vana katlamaja hoone ümberehitamine,” kirjutavad Narva-Jõesuus Koidu tn 16 asuva kortermaja elanikud oma kirjas keskkonnaametile ja Narva-Jõesuu linnavalitsusele.

“Katlamaja asub Koidu ja Kesk tänava nurgal, mis on osa linna keskusest. Siin asuvad administratiiv- ja kultuurihooned, korrakaitseüksus, postkontor, apteek, perearstid, laste muusikakool, linna raamatukogu, näituste saal, tee mere äärde jne. See on linna kõige tihedamalt rahvastatud ala. Rajatava katlamaja ümbruses asuvad tänavad on väga kitsad ning ei sobi katlamaja teenindama hakkavate veoautode liiklemiseks.”

Narva-Jõesuu linnapea Maksim Iljin ei saa aru, miks linnaelanikud nüüd äkki muretsema hakkasid, sest katlamaja rekonstrueerimine on juba otsustatud: möödunud aasta lõpus kinnitas linnavolikogu ühel häälel soojamajanduse arengukava. “Seal on kirjas, et Kesk tn 4 asuv katlamaja rekonstrueeritakse ning see hakkab tööle kombineeritud: gaas pluss hakkpuit.” Projekt läbis kõik kooskõlastused, muu hulgas ka keskkonnamõjude küsimuses ja nüüd väljastatakse ehitusluba. “Ma saan aru, kui me ehitaksime linnasüdamesse täiesti uut katlamaja, siis tunduks see tõepoolest imelik. Kuid katlamaja on seal juba olemas ning me lihtsalt laiendame seda ühest

küljest 30–40 ruutmeetri võrra,” ütles Iljin.

Linnapead üllatab, et linnaelanikud pelgavad katlamaja juurde sõitma hakkavaid veoautosid. “Meil on samal tänaval Maxima kauplus ning seal käib kuni kolm veoautot päevas. Siin hakkab samasugune veok käima kord kahe-kolme päeva jooksul ning ainult küttehooajal, pealegi on masinatele projekti järgi ette nähtud spetsiaalne koht ümberkeeramiseks.”

Maksim Iljin ei ole nõus ka linlaste väitega, et katlamaja hakkab ümbrust saastama. “Enne valimisi külastasime täpselt samasugust, kuid veidi väiksema võimsusega katlamaja Tallinna lähedal Loo asulas. Seal paikneb see samuti keset küla ja ümberringi on majad. Me seisime selle kõrval, kuid mingeid märgatavaid mõjusid või lõhnu ei tundnud ning müra ei olnud samuti.”

Narva-Jõesuu katlamaja kuulub ASile Adven Eesti, kellele linna soojusorustikud 2037. aastani rendile on antud. Katlamaja rekonstrueerimiseks saab Adven Eesti keskkonnainvesteeringute keskusest pool miljonit eurot toetust ning teist sama palju panustab ise. Adven Eesti projektijuht Arbo Reino kinnitas käesoleva aasta alguses, et hakkpuidu oluline eelis on selle hind.

“Praegu turul olevatest kütustest on just hakkpuit kõige stabiilsemalt soodsa hinnaga ja tagab seetõttu piirkonna elanikele taskukohase hinnaga toasooja. Peale selle on puit kodumaine, taastuv ja keskkonnasõbralik kütus,” sõnas Reino.

Linnapea Maksim Iljin kinnitab, et kui lähtuda praegustest gaasihindadest, siis peaks isegi investeeringuid arvestades vähendama kombineeritud kütel töötava katlamaja käivitamine soojuse tariifi Narva-Jõesuu elanikele 10–20 protsendi võrra. (ML)

Foto: Sergei Stepanov

Detailplaneeringu algatamise teade

Detailplaneeringu avalik väljapanek

teeneid neis tõrjelahingutes hinnati I klassi Vabadusmedaliga 18. augustil 1944. aastal. Järgmisel päeval alustas koduteed Eestisse ja siin andmed tema edasisest elukäigust ka lõppevad.

30. detsembril 1947. aastal likvideeriti Vaivara külanõukogu ja antud territoorium liideti Perjatsi külanõukoguga. Eelnevaid materjale lugedes näete, et haldusreformide on siinkandis päris palju olnud.

Vanasti peeti jõululaupäeva õnnepäevaks ja nii püüti asutusi avada ka sel päeval, kuna see pidi tähendama pikka iga.

Virumaa üks ilusamaid näiteid selles vallas on Kohtla-Järve I Õlivabrik, mis avati pidulikult 24. detsembril 1924. aastal ja mis püsib siiani. See oli moodne tööstushoone, ka spordi- ja kultuurihoone, nimelt oli seal populaarne malesport. Seal asus malelaud ja kuna oli ka ööpäev läbi võimalus telefoni kasutada, siis tehti selles majas sageli telefoni teel malepartiisid (mingi aeg oli ju Eestis populaarne kirimale ja meil on ka oma maailmameister Tõnu Õimu näol), seega oldi tol ajal omast ajast ees ja siin peeti ka kooriproove, lauldi põlevale õliretordile. Aeg oli karm, sest paljud töölised tegelesid samal ajal mitmes ringis (spordiring, laulukoor, näitering jms) ning siis tuli iga vaba moment ära kasutada. See torn oli ka Eesti Vabariigi 100 kroonilisel rahatähel ja see moment oli ka oluline, et 1980ndatel aastatel pääses torn õhkulaskmisest (tegelikult ei suudetud seda õhku lasta, nii hästi oli ehitatud) ja kaunistab praeguseni Kohtla-Järve vanalinna siluetti.

Soovin kõikidele kaunist jõuluaega, loodan ka lumerohket!

Sir ARTHUR

Kallid Ilme ja Jüri Pilden

Õnnitleme kuldpulmapäeva puhul!

Perekond Koppe

Bussiliini Sillamäe-Sirgala-Viivikonna-Sillamäe info

Vaivara Vallavalitsus teavitab, et seoses